

Posudek bakalářské práce:

Františka Jelínková, Stavební a demografický vývoj v Praze v poslední čtvrtině 19. století, bakalářská práce FHS UK 2018, 81 str.

Bakalářská práce F. Jelínkové hledá odpověď na otázku, jaké byly proměny města Prahy v oblasti bytové výstavby a populačního vývoje v letech 1871-1900 a do jaké míry tyto procesy navzájem souvisely. Autorka své téma sleduje na ploše Vnitřní Prahy a jejích hlavních samostatných předměstí (resp. posléze samostatných měst).

Autorka práci rozdělila na úvod, sedm kapitol a závěr, po němž přichází seznam pramenů a literatury. První meritorní kapitoly jsou věnovány pramenům a metodologii, poté následuje obecnější kapitola o Evropě oné doby, pasáž o urbanizaci, o starém a novém populačním režimu a statistice. Stránky 20-42 jsou věnovány Praze (kap. 7), jejímu postupnému rozšiřování, průmyslu jako hnacímu motoru urbanizace, dále předměstím, infrastruktuře a jednotlivým částem města. Osmá kapitola pak podrobně sleduje stavební a demografický vývoj v datech: v tom rámci domů, počtu obyvatel, bytové problematice, průmyslu a v exkursu sociálnímu rozložení obyvatelstva. Obsáhlý záběr rozumně shrnuje klíčové poznatky výzkumu, jehož výstupy jsou snad až drobet marnotratně vybaveny tabulkami a grafy různého druhu. Soupis literatury a pramenů je předpisový, citační úzus bohatého poznámkového aparátu odborně kultivovaný. (Autorka v poznámkách ukazuje, že literaturu studovala důkladně a cítí potřebu těsně se jí držet, což je v kvalifikační práci na místě.)

Práce je založena přímo vzorově: autorka definuje použitý pramen (pražské Statistické příruční knížky) v metodologické kapitole dobře vybrala a shrnula relevantní poučení odborných příruček. Její informace o literatuře k dějinám měst a konkrétně Prahy jsou rozsáhlé a kompetentní. Je evidentní, že autorku téma mimořádně zaujalo a že se do něj (do literatury i do statistického materiálu) nadšeně ponořila. Mohla ovšem něco ušetřit z bohatství přece jen málo komentovaných grafů a zejména velmi podrobných, ale v podstatě nevyhodnocených tabulek, resp. část detailních rozborů mohla autorka nahradit parafrázováním literatury. Dobře znám nadšení z datových souborů, které si člověk sám a po svém sestavuje a vyhodnocuje, ale výsledky takové analýzy nehovoří samy za sebe - musí být kus po kuse interpretovány a dílčí výsledky pak shrnuty v souhrnném facitu.

Při vyhodnocování výzkumu by pak bylo možno lépe předvést užší provázání autorčiných vlastních zjištění se závěry stávající literatury a snad i jasněji (méně popisně a více interpretačně) formulovat dílčí i souborné závěry. Ale dodejme: této samostatnosti prezentace výsledků výzkumu by se autorka musela naučit v seminárních diskusích, které - popravdě řečeno - nejsou na FHS pro bakaláře k dispozici.

K úvaze pro obhajobu dávám otázku, zda pro rozvoj Prahy byl opravdu klíčový především průmysl? Pro velkoměsta onoho typu jako Praha přece tradičně hrála velkou roli také převážně „manufakturní“ oděvní branže, hlavně ale obchod, transport, a zejména celý rozsáhlý terciální sektor (kvalifikované finanční či např. zdravotní služby, řízení nadregionálních firem, školství, kultura i státní a zemská správa), který také nárokoval relevantně kvalitní prostory pro bydlení poměrně movitých pracovníků i pro výkon toho

kterého oboru. Právě v těchto kontextech se pak ozřejmovaly rozdíly podmínek (poměstěných) předměstí a vnitřní Prahy.

Navrhuji hodnocení „**velmi dobře**“, ale bude-li obhajoba úspěšná, nevidím překážky, proč by autorka nemohla práci obhájit i jako **výbornou**.

Praha 27. 8. 2018

Prof. PhDr. Jiří Pešek

